

แนวทางการประพฤติปฏิบัติตนทางจริยธรรม Dos & Don'ts
ของสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

.....

เพื่อให้ข้าราชการ และบุคลากรของสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มีความเข้าใจในประมวลจริยธรรมมากขึ้น สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติตนและปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้ควรแก่ความไว้วางใจและความเชื่อมั่นของประชาชน ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีงาม จึงสรุปแนวทางการปฏิบัติงานที่ควรทำและไม่ควรทำ ดังนี้

1. ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ข้อควรทำ (Dos)	ข้อไม่ควรทำ (Don'ts)
1. จงรักภักดีต่อประเทศชาติ มีความภูมิใจในความเป็นไทย 2. ส่งเสริม สนับสนุนต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข 3. ปกป้อง อารัง และรักษาผลประโยชน์ และชื่อเสียงของประเทศชาติ 4. พิทักษ์รักษาสถาบันหลักของประเทศ อารังไว้ซึ่งเอกราชและอธิปไตยของชาติ ให้คงอยู่อย่างมีเกียรติภูมิ 5. ปฏิบัติตามหลักธรรมตามศาสนาที่ตนเคารพนับถือ 6. เคารพในความแตกต่างของการนับถือ ศาสนา 7. ส่งเสริม สนับสนุน และเข้าร่วมในกิจกรรมสำคัญ	1. แสดงออกในลักษณะอันอาจ ก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อภาพลักษณ์ของประเทศชาติและความเป็นไทย 2. แสดงออกถึงพฤติกรรมที่มีนัยเป็นการต่อต้านการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข 3. แสดงออกในลักษณะที่ส่อไปในทางดูแคลนหรือด้อยค่าความเป็นไทยอันเป็นผลประโยชน์และชื่อเสียงของประเทศชาติ 4. กระทำการอันมีการลักษณะเป็น การกระทบกระเทือนสถาบันหลักของประเทศ 5. แสดงริยาवाจาหรืออาการในเชิงลบหลู่ ดูแคลนหรือด้อยค่าศาสนาใดศาสนาหนึ่ง 6. ขัดขวางการทํานุบำรุงศาสนา และการปฏิบัติศาสนกิจทั้งปวง 7. แสดงถึงพฤติกรรมที่ขัดขวางการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสำคัญที่เกี่ยวข้องกับสถาบันหลักของประเทศ

2. ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่

ข้อควรทำ (Dos)	ข้อไม่ควรทำ (Don'ts)
1. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ 2. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยจิตสำนึกที่ดี มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่โดยคำนึงถึงประโยชน์ของทางราชการ 3. มีความมุ่งมั่น เสียสละ และมีจิตสาธารณะในการปฏิบัติหน้าที่ 4. ไม่แสดงออกถึงพฤติกรรมที่มีนัยเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ 5. ปฏิบัติตามจรรยาบรรณ และจริยธรรมทางวิชาการ	1. ปฏิบัติหน้าที่กระทำการอันส่อไปในทางทุจริต 2. ปฏิเสธหรือปิดความรับผิดชอบของตนไปให้ผู้อื่น 3. ปฏิเสธ บ้ายเบี่ยง เกี่ยงงานในการปฏิบัติ ช่วยเหลือ และการอำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียนผู้ปกครอง ผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้อง 4. แสดงออกถึงพฤติกรรมซึ่งมีนัยเป็นการแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ 5. ปฏิบัติหน้าที่โดยหวังเพียงผลงานหรือเพื่อให้งานเสร็จโดยไม่คำนึงถึงผลกระทบหรือความเสียหายที่เกิดขึ้น 6. ปฏิเสธความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ราชการของตน ไม่พร้อมที่จะรับการตรวจสอบ และผลจากการกระทำของตน

3. กล้าคิดกล้าตัดสินใจ กล้าแสดงออก และกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม

ข้อควรทำ (Dos)	ข้อไม่ควรทำ (Don'ts)
1. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความถูกต้องชอบธรรมตามกฎหมายและตามทำนองคลองธรรม 2. ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาที่ชอบด้วยกฎหมาย และกล้าคัดค้านหรือโต้แย้งคำสั่งที่ไม่ถูก หรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย 3. ยืนหยัดในการปฏิบัติงานในหน้าที่ตามหลักวิชาและจรรยาวิชาชีพด้วยความกล้าหาญ 4. แสดงความคิดเห็นอย่างตรงไปตรงมาด้วยความมั่นใจและมีจุดยืน โดยไม่ละเมิดสิทธิในความคิดโดยปราศจากอคติ และเสนอแนวทาง หรือวิธีการทำงานใหม่ ๆ ทั้งในงานที่รับผิดชอบและงานที่เกี่ยวข้อง 5. รับผิดชอบในผลการปฏิบัติงานที่ราชการของตน พร้อมที่จะรับการตรวจสอบและรับผิดชอบในผลของการปฏิบัติงานเมื่อเกิดความบกพร่องผิดพลาดขึ้น 6. แจ้งเหตุหรือร้องเรียนในกรณีที่พบเห็นการกระทำผิดหรือการกระทำที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ 7. เปิดเผยมการทุจริตที่พบเห็นหรือรายงานการทุจริตประพฤติมิชอบต่อผู้บังคับบัญชา หรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบโดยไม่ปล่อยปละละเลย 8. ให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ถูกละเมิด หรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมโดยไม่ชักช้า	1. ปฏิบัติหน้าที่โดยหวังเพียงผลงาน หรือเพื่อให้งานเสร็จโดยไม่คำนึงถึงผลกระทบหรือความเสียหายที่เกิดขึ้น 2. ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง คำขู่ หรืออิทธิพลใด ๆ ในการชักจูงให้กระทำความผิด หรือกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม 3. ไม่แสดงความคิดเห็นอย่างตรงไปตรงมา ไม่กล้าวิพากษ์แนวคิด มีอคติลำเอียง และไม่เสนอแนวทาง หรือวิธีการทำงานใหม่ ๆ ทั้งในงานที่รับผิดชอบและในงานที่เกี่ยวข้อง 4. อาศัยช่องว่างทางกฎหมายเพื่อเอื้อต่อการกระทำผิดระเบียบแบบแผนของทางราชการ 5. ปฏิเสธ ละเลย หรือเพิกเฉยในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนหรือบรรเทาทุกข์ให้แก่ประชาชนและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง 6. ปิดบังหรือปฏิเสธการให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องแก่ประชาชน และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง

4. คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว มีจิตอาสา และมีจิตสาธารณะ

ข้อควรทำ (Dos)	ข้อไม่ควรทำ (Don'ts)
1. ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเหนือกว่าประโยชน์ส่วนบุคคล 2. มีความมุ่งมั่น เสียสละ มีจิตสาธารณะในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน 3. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ โดยคำนึงถึงผลกระทบทางสังคมสิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และสิทธิเสรีภาพของบุคคล 4. มีจิตอาสาโดยอุทิศตนกระทำการอันเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม 5. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ งานสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายอย่างแท้จริง 6. แยกเรื่องส่วนตัวออกจากการปฏิบัติหน้าที่	1. ปฏิเสธ บ่ายเบี่ยง เกี่ยงงานในการ ปฏิบัติหน้าที่และการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่มาขอรับบริการ 2. ประพฤติหรือกระทำการใด ๆ อันอาจเป็นเหตุให้เสื่อมเสียเกียรติภูมิ ศักดิ์ศรี และภาพลักษณ์ของตนเอง และราชการ 3. ปฏิเสธ ละเลย หรือเพิกเฉยในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนหรือบรรเทาทุกข์ให้แก่ประชาชน 4. แสดงพฤติกรรมซึ่งมีนัยเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ 5. กระทำการอันส่อไปในทางที่อาจตีความได้ว่าเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคล และประโยชน์ ส่วนรวม

5. มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

ข้อควรทำ (Dos)	ข้อไม่ควรทำ (Don'ts)
1. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ มุ่งมั่น ขยัน อดทน เพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ปราศจากข้ออ้างใด ๆ 2. ยืนหยัด ยอมรับข้อผิดพลาดของงานในหน้าที่ พร้อมแก้ปัญหาและอุปสรรคให้งานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย 3. ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดหลักราชการ กฎหมาย ระเบียบ แนวทางที่ถูกต้อง ทำงานเป็นระบบ มีความละเอียดรอบคอบ 4. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรอบคอบ โดยยึดประโยชน์ราชการ กฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ แนวทางที่ถูกต้องและปฏิบัติด้วยความระมัดระวัง ไม่ประมาท เพื่อให้เกิดผลสำเร็จ 5. แสดงอุปนิสัยรักความเป็นระเบียบเรียบร้อย ทั้งในงานและสภาวะแวดล้อม เช่น การจัดระเบียบโต๊ะทำงาน บริเวณหน่วยงาน/สถานที่ทำงาน 6. ตรวจสอบ ตรวจสอบความถูกต้องของงานให้ตรงกับวัตถุประสงค์ เป้าหมายที่ต้องการปฏิบัติ	1. เพิกเฉย ขาดความมุ่งมั่น ตั้งใจ หรือไม่ใส่ใจในภารกิจหรืองานที่ได้รับ มอบหมาย 2. แสดงพฤติกรรมปกปิดความผิดพลาดเพื่อไม่ให้บุคคลอื่นหรือผู้บังคับบัญชารับรู้ถึงความผิดพลาดอันจะนำมาซึ่งความรับผิดชอบในงาน 3. แสดงพฤติกรรมหลบเลี่ยงงานเมื่อมีปัญหาอุปสรรค ซึ่งอาจจะเป็นการ หลบหลีกงาน เบี่ยงเบนความสนใจ เพื่อไม่ต้องรับรู้ไม่แสดงตัว หรือไม่ ต้องรับผิดชอบในงาน 4. ปฏิบัติหน้าที่โดยขาดความ รอบคอบในการปฏิบัติงาน ลัดหรือข้ามขั้นตอน 5. ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ยึดหลักราชการ กฎหมายระเบียบ และแนวทางที่ถูกต้อง 6. ไม่ตรวจสอบ ตรวจสอบขั้นตอน กระบวนการปฏิบัติงาน 7. แสดงพฤติกรรมข่มขู่คนอื่นไม่ให้มายุ่งในงานของตนทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาไม่ยอมมอบหมายงานหรือเพื่อนร่วมงานไม่ยอมทำงานร่วมด้วย จึงไม่ต้องรับผิดชอบในงาน 8. หาทางบ่ายเบี่ยง ปฏิเสธการปฏิบัติงาน และใช้จ่ายงบประมาณเกินความจำเป็น

ข้อควรทำ (Dos)	ข้อไม่ควรทำ (Don'ts)
7. มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน มีการวางแผนทำงานที่ได้รับมอบหมาย ลดการปฏิบัติงานที่ซ้ำซ้อน เพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายทันต่อเวลาและสถานการณ์รวมทั้งใช้ทรัพยากร และงบประมาณของทางราชการอย่างประหยัดและคุ้มค่า 8. ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสมัยใหม่อย่างต่อเนื่อง เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับงานในหน้าที่ เพื่อให้งานมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น 9. มุ่งพัฒนางานและรักษามาตรฐานการทำงานที่ดี โดย พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีระบบ มีการทำงานเป็นทีมเลือกใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างเหมาะสม 10. ส่งเสริมความสามัคคีในรูปแบบต่าง ๆ โดยการให้ความรู้ หรือฝึกอบรม รวมทั้งมีการติดตามขวัญส่งเสริมความสามัคคีในต่าง ๆ 11. รับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาพัฒนาการปฏิบัติงานและปฏิบัติตน 12. เข้ารับการฝึกอบรม ศึกษา หาความรู้ศึกษาดูงานใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง 13. ทบทวนวิธีการปฏิบัติงาน เพื่อให้ทราบถึงข้อผิดพลาดและหาวิธีแก้ไข รวมทั้งติดตามรับฟังข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์และนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน	9. ปฏิบัติงานตามความเคยชินในวิธีการหรือรูปแบบเดิมโดยไม่มีการพัฒนาให้ดีขึ้น 10. ปฏิเสธการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติงาน 11. กระทำการใด ๆ ที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งและแตกความสามัคคีในหน่วยงานหรือเสื่อมเสียภาพลักษณ์ที่ดีต่อองค์กร 12. แสดงกิริยาวาจา หรืออาการลบหลู่ ดูแคลน ด้อยค่า และไม่ให้เกิดิยติผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้อง 13. ปฏิเสธละเลย หรือเพิกเฉยในการแก้ไขข้อบกพร่องข้อผิดพลาดที่เกิดจากการปฏิบัติงาน

6. ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ

ข้อควรทำ (Dos)	ข้อไม่ควรทำ (Don'ts)
1. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสมอภาคเป็นธรรมและเที่ยงธรรม ตลอดจนละเว้นจากการใช้อคติ ได้แก่ ความรัก ความโกรธ ความกลัว ความหลง มาประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ 2. ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้องอย่างให้เกิดิยติ เต็มใจ สุภาพ ปราศจากอคติ ดูแลผู้รับบริการให้ได้รับประโยชน์และความพึงพอใจสูงสุด 3. รับฟังความคิดเห็นพร้อมที่จะชี้แจง และอธิบายเหตุผลให้แก่ผู้รับบริการ ประชาชน และผู้ร่วมงานและผู้เกี่ยวข้อง 4. วางตัวเป็นกลางทางการเมือง	1. เลือกปฏิบัติโดยอาศัยเหตุของความแตกต่างในเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุสภาพร่างกาย สถานะทางเศรษฐกิจสังคม และความเชื่อทางการเมือง 2. แสดงกิริยาอาการหรือพฤติกรรม ไม่ให้เกิดิยติต่อผู้รับบริการ และผู้เกี่ยวข้อง หรือให้บริการด้วยความไม่เต็มใจ อันอาจจะเป็นเหตุให้เสื่อมเสียภาพลักษณ์ของตนเองและราชการ 3. แสดงกิริยา วาจา หรืออาการในเชิงลบหลู่ดูแคลนต่อผู้รับบริการและปฏิเสธการแก้ปัญหาแก่ผู้รับบริการ 4. สนับสนุนหรือชี้นำให้ประชาชนเลือกข้างพรรคการเมืองและใช้ตำแหน่งหน้าที่เพื่อประโยชน์ต่อพรรคการเมืองหรือนักการเมือง

7. ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี

ข้อควรทำ (Dos)	ข้อไม่ควรทำ (Don'ts)
1. ดำรงตนเป็นข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดี โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงพระบรมราโชวาทมาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการและดำเนินชีวิต 2. ดำรงตนตามหลักคำสอนทางศาสนา และนำหลักธรรมตามศาสนาที่ตนเคารพนับถือ มาประกอบการปฏิบัติหน้าที่ราชการและยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ 3. ยืนหยัดการปฏิบัติงานในหน้าที่ตามหลักวิชาและจรรยาวิชาชีพด้วยความกล้าหาญ 4. พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง 5. มีความมุ่งมั่น เสียสละ มีจิตสาธารณะในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์สุขและส่วนรวม 6. มีส่วนร่วมในการรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีงามของสังคมไทย เช่น การแต่งกายด้วยผ้าไทย การเข้าร่วมในเทศกาลต่าง ๆ 7. ปฏิบัติตนด้วยความสุภาพ อ่อนน้อม ถ่อมตน และเต็มใจ 8. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสมอภาคใช้เหตุผลในการตัดสินใจแก้ไขปัญหา 9. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบโดยคำนึงถึงผลกระทบทางสังคม สร้างความน่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับ 10. กระทำการใด ๆ โดยคำนึงถึงเกียรติ ศักดิ์ศรีภาพลักษณ์และชื่อเสียงแห่งวิชาชีพและทางราชการ 11. ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของตนเคารพกฎหมายและมีวินัย	1. ปฏิบัติตนด้วยกิริยาอาการหรือ วาจาในลักษณะที่ไม่ให้เกียรติผู้อื่น หรือผู้รับบริการ 2. ปฏิบัติตนด้วยกิริยาวาจาหรือ อาการในเชิงลบหลู่ดูแคลนหรือด้อย ค่าศาสนาใดศาสนาหนึ่ง 3. ละทิ้ง เพิกเฉย บ่ายเบี่ยงการปฏิบัติหน้าที่ 4. ไม่แสวงหาความรู้ในการพัฒนาตนเอง 5. บ่ายเบี่ยงไม่ให้ความร่วมมือ หรือไม่เข้าร่วมงานวัฒนธรรมประเพณีไทย 6. ด้อยค่าความเป็นไทยหรือก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อภาพลักษณ์ของวัฒนธรรมประเพณีดีงามของสังคมไทย 7. แสดงกิริยาอาการหรือวาจาที่ไม่ให้เกียรติต่อผู้รับบริการ 8. แสดงอารมณ์ในการตัดสินใจแก้ปัญหาในขณะปฏิบัติหน้าที่ราชการ 9. ปฏิเสธ ละเลย เพิกเฉยในการปฏิบัติหน้าที่หรือให้บริการแก่ผู้รับบริการ 10. กระทำการใด ๆ อันเป็นเหตุให้เสื่อมเสียเกียรติ ศักดิ์ศรีภาพลักษณ์ และชื่อเสียงแห่งวิชาชีพและทางราชการ 11. ฝ่าฝืนหรืออาศัยช่องว่างทางกฎหมายเพื่อเอื้อต่อการกระทำผิดระเบียบ

8. เคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ คำนึงถึงสิทธิเด็ก และยอมรับความแตกต่างของบุคคล

ข้อควรทำ (Dos)	ข้อไม่ควรทำ (Don'ts)
1. ไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นการดูถูกเหยียดหยามจนเป็นเหตุให้เกิดความเสื่อมเสียเกียรติ และศักดิ์ศรี ของผู้เรียน ผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการ หรือผู้เกี่ยวข้อง 2. ประพฤติตนด้วยความสุภาพ ทั้งกาย วาจา ใจ และรับฟัง ความคิดเห็น พร้อมที่จะชี้แจงและอธิบายเหตุผล 3. ไม่แสดงกิริยาอาการหรือใช้ถ้อยคำข่มขู่ คุกคาม หรือมีพฤติกรรมที่มีลักษณะคุกคามทางเพศ 4. กล้าแจ้งเหตุหรือร้องเรียนในกรณีที่พบเห็นการกระทำการคุกคามทางเพศ การล่วงละเมิดทางเพศ การค้ามนุษย์ และการแสวงหาประโยชน์ทุกรูปแบบ 5. ให้ความช่วยเหลือ ป้องกัน คุ้มครอง ผู้เรียน ผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการ หรือผู้เกี่ยวข้องจากภัยอันตรายที่เกิดขึ้นจากการล้อเลียน รวมถึงการแสวงหาประโยชน์จากผู้เรียนทุกรูปแบบ 6. ไม่นำความแตกต่างของผู้เรียน ผู้รับบริการ ผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการ หรือผู้เกี่ยวข้องมาล้อเลียนหรือให้เกิดความอับอายหรือเกิด ผลกระทบต่อจิตใจ 7. ไม่ให้ร้ายด่าว่ากลั่นแกล้งข่มเหง รังแก ผู้เรียน ผู้ร่วมงาน รังแก ผู้เรียน ผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการ หรือผู้เกี่ยวข้อง 8. เปิดโอกาสให้ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นที่มีผลกระทบต่ออนาคตของผู้เรียน 9. สร้างหรือจัดทำช่องทางทางการสื่อสารบนเว็บไซต์ของหน่วยงานทางการศึกษา เพื่อรับฟังความคิดเห็นหรือเปิดโอกาสให้ผู้เรียน ผู้ปกครอง ผู้เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่ออนาคตของผู้เรียนร่วมกัน	1. กระทำการใด ๆ อันเป็นการดูถูกเหยียดหยามเป็นเหตุให้เสื่อมเสียเกียรติและศักดิ์ศรีของผู้เรียนผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการ หรือผู้เกี่ยวข้อง 2. ประพฤติตนไม่สุภาพ ไม่ตั้งใจ ขาดความเมตตา 3. แสดงกิริยาอาการหรือพฤติกรรมอันมีลักษณะเป็นการคุกคามทางเพศ การล่วงละเมิดทางเพศ การค้ามนุษย์ และการแสวงหาประโยชน์ทุกรูปแบบ 4. เพิกเฉย ละเลย งดการปฏิบัติ ไม่สนใจในกรณีที่พบเห็นการ คุกคามทางเพศ การล่วงละเมิดทางเพศการค้ามนุษย์ และการแสวงหาประโยชน์ทุกรูปแบบ 5. ปฏิเสธ ละเลย หรือเพิกเฉยไม่ให้ความช่วยเหลือต่อผู้เรียน ผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการ หรือผู้เกี่ยวข้องที่ถูกล้อเลียน 6.แสดงพฤติกรรมใด ๆ ที่ทำให้เกิดความอับอายหรือเกิดผลกระทบต้อจิตใจของผู้เรียน ผู้รับบริการ ผู้ร่วมงาน หรือผู้เกี่ยวข้อง 7. แสดงพฤติกรรมไม่ให้เกียรติ ว่าร้ายกลั่นแกล้ง ข่มเหง 8. ปิดโอกาสของผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้องในการรับฟังความคิดเห็นที่มีผลกระทบต่ออนาคตของผู้เรียน 9. เพิกเฉย ไม่สนใจ ไม่พัฒนาช่องทางการสื่อสารบนเว็บไซต์ของหน่วยงานทางการศึกษาเพื่อรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้อง